

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA**

OBCE SVÄTUŠ

na roky 2024 - 2031

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE SVÄTUŠ	
Plánovacie obdobie	2024 -2030
Schvaľovací orgán:	Obecné zastupiteľstvo obce Svätuš
Identifikácia územnej samosprávy pre ktorý sa dokument spracováva	Obec Svätuš Kód obce: 523143 IČO: 00325856 DIČ: 2020752415 Okres: Sobrance Kraj: Košický samosprávny kraj Počet obyvateľov: 96 Rozloha územia: 385 ha
Zadávatel'	Obec Svätuš
Forma spracovania	Externý spracovateľ s pomocou projektového tímu vytvoreného z poslancov samosprávy obce a pracovníkov spracovateľa. Priebežná komunikácia so samosprávou obce, vybranými aktérmi regionálneho rozvoja a externými odborníkmi.
Členovia riadiaceho výboru participatívnej tvorby PHRSR	Michal Širochman – starosta obce Svätuš Gabriela Gorejová – poslankyňa obecného zastupiteľstva Róbert Širochman - poslanec obecného zastupiteľstva
Gestor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	Michal Širochman – starosta obce, e-mail: starostasvatus@centrum.sk, tel.: 0905 604 266
Koordinátor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	Ing. Ervín Petrik, e-mail: phrsr.obce@gmail.com, tel.: 0915 921 439
Členovia tímu pre koordináciu tvorby a implementáciu	Michal Širochman – starosta obce Svätuš Michal Kováč - poslanec obecného zastupiteľstva Ing. Peter Pasterák - poslanec obecného zastupiteľstva Gabriela Balvirčáková – Veršočok o.z. Ing. Ervín Petrik – MAS Slanské vrchy - Topľa
Adresa zverejnenia PHRSR na webovom sídle zadávateľa	http://obecsvatus.sk
Súlad s legislatívou	Dokument je spracovaný v súlade so Zákom o podpore regionálneho rozvoja č. 539/2008 Z.z. zo dňa 4. 11. 2008 v znení Zák. č. 309/2014 Z.z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z.

OBSAH

ÚVODNÁ ČASŤ	4
1. ANALYTICKÁ ČASŤ	6
1.1 Analýza vnútorného prostredia	6
1.2 Analýza vonkajšieho prostredia	20
1.3 Hodnotenie súčasného stavu územia	21
1.3.1 SWOT analýza územia	22
1.3.2 Hlavné faktory rozvoja a disparity	22
2. STRATEGICKÁ ČASŤ	24
2.1. Definovanie vízie a hlavného cieľa	24
2.2. Štruktúra priorít a ich väzby na hlavný cieľ a víziu	24
3. PROGRAMOVÁ ČASŤ	29
3.1 Opatrenia a projekty v rámci jednotlivých oblastí	28
4. REALIZAČNÁ ČASŤ	31
4.1. Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHRSR	31
4.2. Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie PHRSR	32
4.3. Stručný popis komunikačnej stratégie	33
4.4. Systém monitorovania a hodnotenia	35
4.5. Akčný plán na obdobie dvoch nasledujúcich rokov	36
5. FINANČNÁ ČASŤ	38
5.1. Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHRSR	38
5.2. Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov	39
5.3. Systém hodnotenia a zaraďovania projektov do financovania	39
ZÁVEREČNÁ ČASŤ	41

ÚVODNÁ ČASŤ

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Svätuš (PHRSR) je hlavným strategickým dokumentom, ktorý poskytuje ucelený pohľad na súčasný stav a perspektívy obce v oblasti hospodárskeho a sociálneho rozvoja, a ktorým sa určujú strategické ciele, rozvojové priority a podporované smery rozvoja obce ako celku. Je základným dokumentom, ktorým sa samospráva obce riadi pri rozhodovaní a výkone svojej činnosti pri starostlivosti o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov.

PHRSR obce Svätuš je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza – Košického samosprávneho kraja. Nenahrádza územno-plánovacia dokumentáciu, ale patrí medzi základné podklady využívané v územno-plánovacej činnosti.

Potreba vypracovať PHRSR obce Svätuš vyplýva z absencie aktuálneho strednodobého rozvojového dokumentu, ktorý by definoval rozvojové priority a celkové smerovanie rozvoja obce Svätuš a tiež aj v súvislosti so zmenenými socio-ekonomickými podmienkami v regióne a na Slovensku, zmenenými a doplnenými strategickými a rozvojovými dokumentmi na národnej a regionálnej úrovni.

Základný legislatívny rámec pre vypracovanie PHRSR obce Svätuš tvorí Zákon NR SR č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení Zákona NR SR č. 309/2014 Z. z. a Zákon NR SR č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení (v platnom znení), ktoré určujú povinnosti a postup obcí pri zabezpečení udržateľného rozvoja ich územia.

Metodika vypracovania dokumentu PHRSR obce Svätuš je v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja Slovenskej republiky a v súlade s Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja verzia 1.0.3. Táto metodika bola publikovaná v januári 2020 Úradom podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu.

Rešpektovanie tejto metodiky zabezpečuje súlad procesu tvorby a obsahu PHRSR so Zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, dokumentom Metodika a inštitucionálny rámec tvorby verejných stratégií, schváleným uznesením vlády SR č. 197/2017 z 26. apríla 2017 a nadradenými programovými dokumentmi.

Pri vypracovaní PHRSR sa uplatňuje princíp partnerstva, čo znamená spoluprácu s príslušnými najdôležitejšími sociálno-ekonomickými partnermi v regióne.

Partnerstvo je spolupráca sociálno-ekonomických partnerov na príprave, uskutočňovaní, financovaní, monitorovaní a hodnotení realizácie priorít a cieľov podpory regionálneho rozvoja.

Sociálno-ekonomickí partneri sú ústredné orgány štátnej správy, miestne orgány štátnej správy, vyššie územné celky, obce, mikroregionálne združenia a iné fyzické osoby a právnické osoby pôsobiace v oblasti regionálneho rozvoja na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni (§ 2 ods. e) Zákona č. 539/2008 Z.z).

Základné východiskové dokumenty na miestnej a regionálnej úrovni

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Svätuš (schválený v roku 2008)
- Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou v Sečovskom regióne
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu v regióne Dolný Zemplín

Základné východiskové dokumenty na úrovni kraja

- Územný plán Košického samosprávneho kraja
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja KSK
- Stratégia rozvoja vidieka KSK
- Regionálna inovačná stratégia Košického kraja na obdobie rokov 2021 – 2030

Základné východiskové dokumenty na národnej úrovni

- Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027 – návrh
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 – návrh
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Dokumenty v rámci nástroja Next Generation EU

Analytická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Svätuš bola spracovaná metódou zberu dostupných údajov na celoslovenskej, okresnej a miestnej úrovni a ich následnou analýzou. Ako východzí zdroj sa použil predovšetkým portál Štatistického úradu SR. Ďalšie informácie sa získali z evidencie obecného úradu Svätuš a zo strategických dokumentov Košického samosprávneho kraja.

1. ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť PHRSR obsahuje analýzu vnútorného prostredia na základe kvantitatívnych a kvalitatívnych dát podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie, analýzu silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia, identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia, posúdenie hlavných faktorov a disparít rozvoja územia.

Tabuľka č.1: Základné údaje o obci

obec Svätuš	
Kód obce	523143
Okres	Sobrance
Kraj	Košický samosprávny kraj
Štatút obce	Obec
PSČ	072 55 Porostov
Prvá písomná zmienka	1386
Nadmorská výška stredu obce	103 m.n.m
Celková výmera katastra (ha)	385 ha
Počet obyvateľov k 31.12.2023	96
Hustota obyvateľstva na km ²	25,2 obyv. / km ²

Zdroj: Štatistický úrad SR

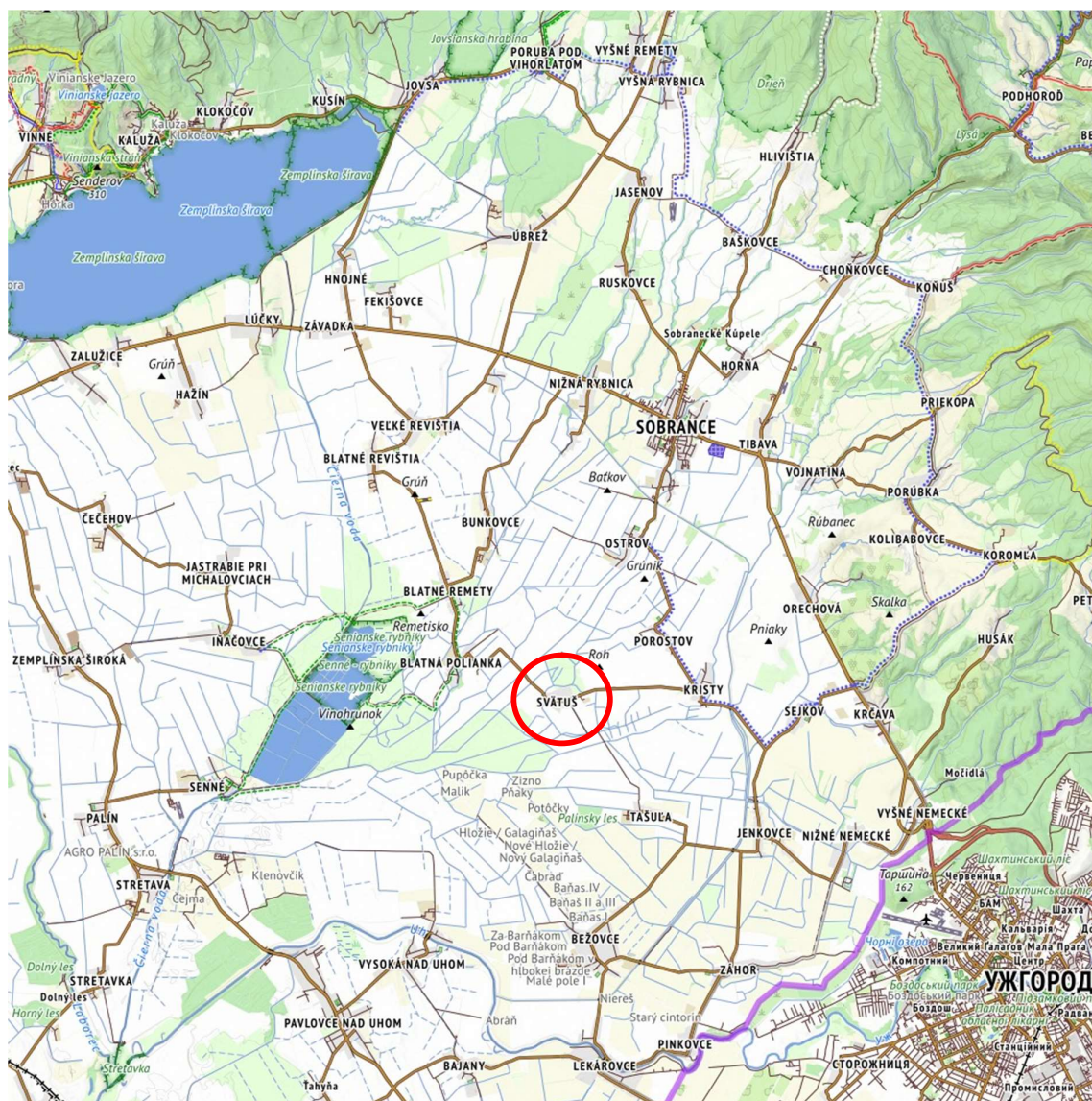
1.1 Analýza vnútorného prostredia

Poloha a dostupnosť Kataster obce sa rozprestiera vo východnej časti Východoslovenskej nížiny na starom nánosovom vale rieky Uh. Územie má povrch rovinatý alebo mierne až stredne zvlnený. Stred obce leží v nadmorskej výške 105 m.n.m. Z geologického hľadiska územie obce patri do Potiskej nížiny. Je pokryté kvartérnymi usadeninami, ktorých podložie je z obdobia panónu. Obec leží 11 km južne od mesta Sobrance, mimo hlavných dopravných trás. Kataster obce hraničí na východe s katastrom obce Kristy, južnú hranicu katastra tvoria obce Tašuľa a Bežovce. Na severe hraničí s obcou Porostov a na severozápade s obcou Blatná Polianka.

Obec leží mimo hlavných dopravných ťahov regiónu. K ceste 1/19 spájajúcej Košice a hraničný prechod Vyšné Nemecké je z obce 11 km (11 min) a k najbližším železničným stanicám je zhruba rovnako – 26 km (Michalovce) , 27 km (Veľké Kapušany) obe do 30 minút. Medzinárodné letisko Košice je vzdialené 85 km a cesta nemu trvá zhruba 1,5 hodiny. Ďalšie letisko je vo vzdialenosti 16 km v Užhorode na Ukrajine. Čas cesty k nemu je však vzhľadom na nutnosť prekročiť hranice mimo schengenského priestoru neurčiteľný.

Obrázok č.:1 Poloha obce Svätuš

Zdroj: <https://www.freemap.sk>

Vzdialenosť od významných bodov a lokalít uvádza nasledovná tabuľka:

Tabuľka č.2: Vzďialenosti a časy od dôležitých bodov

Vzdialenosť od :	km	čas	Miesto
cesty 1/19 (E50)	11	11 min.	
najbližšej železničnej stanice	26	30 min.	Michalovce
	27	30 min.	Veľké Kapušany
medzinárodného letiska	94	1 h 30 min.	Košice
	16	30 min.	Užhorod (UA)
Sobrance (sídlo okresu)	11	11 min.	
Košíc (sídlo kraja)	85	1h 20 min.	

Zdroj: www.maps.google.sk

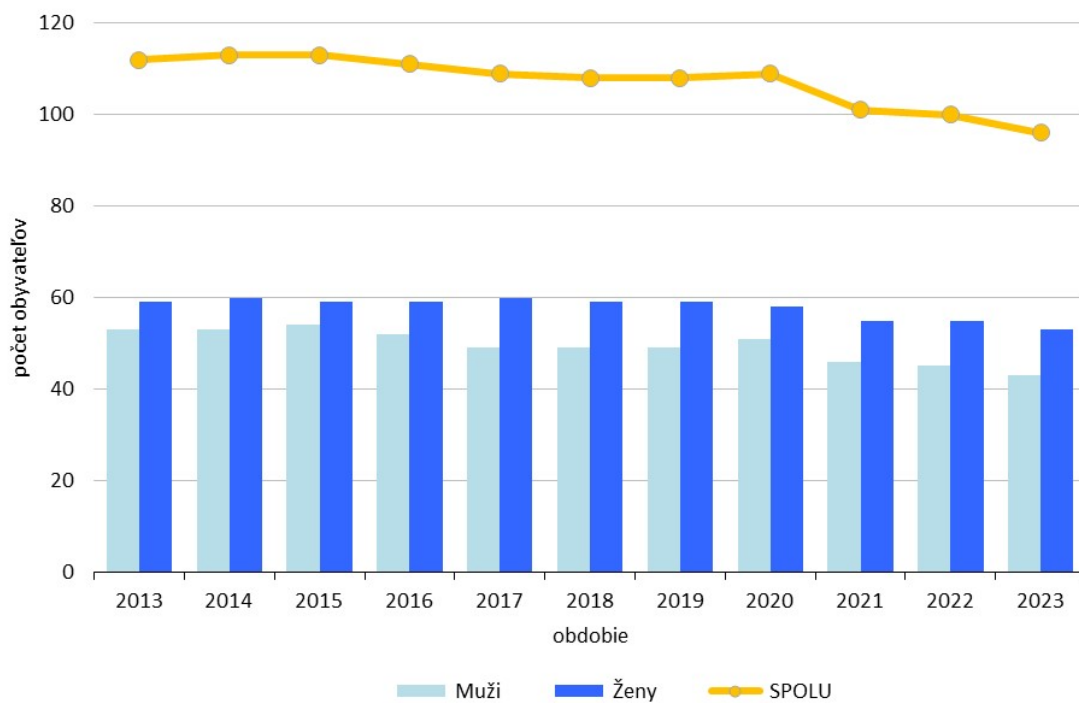
História obce a okolia. Osídlenie širšieho okolia obce je doložené už z mladšej doby kamennej (neolitu). V tomto období, ktoré sa datuje do doby 5000 - 3000 pred našim letopočtom, územie Slovenska pokrývali husté listnaté lesy, najmä dubové a brestové; na jeho území sa objavujú prvé trvalé osady roľníkov, rozvíja sa obrábanie polí, výroba tkanív a chov zvierat. Prvý záznam v historických listinách o existencii obce pochádza z roku 1386, kedy sa obec volala **ZENTHUSHAZA** a bola majetkom miestnych šľachtických rodín. V roku 1799 Vályi András uvádza názov **SZENTES**.

Administratívny vývoj. Obec od svojho vzniku patrila do Užského komitátu. V 14. storočí v dôsledku drobenia kráľovského majetku a aktivity drobnej šľachty – zemianstva sa vytvára Užská stolica, ktorá mala čiastočnú samosprávu privilegovanej vrstvy obyvateľstva. Stolica sa delila na slúžnovské obvody, na čele ktorých stál slúžny. Obec Svätuš patrila do sobraneckého slúžnovského obvodu. Tieto sa po roku 1849 pretransformovali v slúžnovské okresy a Užskú stolicu vystriedala Užská župa. V roku 1918 po zániku Rakúska-Uhorska obec Svätuš spolu s okolitými obcami prestali byť súčasťou Užskej župy. V roku 1921 sa jej slovenská časť stala súčasťou Zemplínskej župy. V roku 1923 sa podľa novej reorganizácie štátnej správy vytvorilo na Slovensku šesť žúp. Obec Svätuš bola začlenená do Košickej župy. Od roku 1928 župy nahradilo krajinské zriadenie, ktoré pretrvalo do roku 1939. V období rokov 1938-1945 bola obec pričlenená k Maďarsku. Po oslobodení dedina patrila k novému Prešovskému kraju až do vzniku Východoslovenského kraja v roku 1961. Od roku 1996 začalo platiť nové územnosprávne usporiadanie štátu. Bolo vytvorených osem krajov a Svätuš patrili v rámci okresu Sobrance do Košického kraja so sídlom v Košiciach. Od 1. januára 2002 je Slovensko rozdelené na osem vyšších samosprávnych územných celkov – VÚC. Svätuš patrí do Košického VÚC, okres Sobrance.

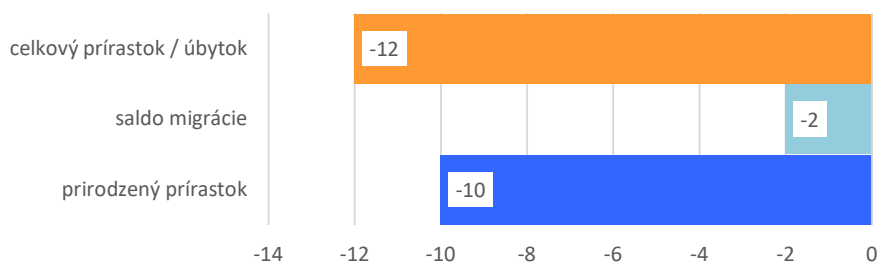
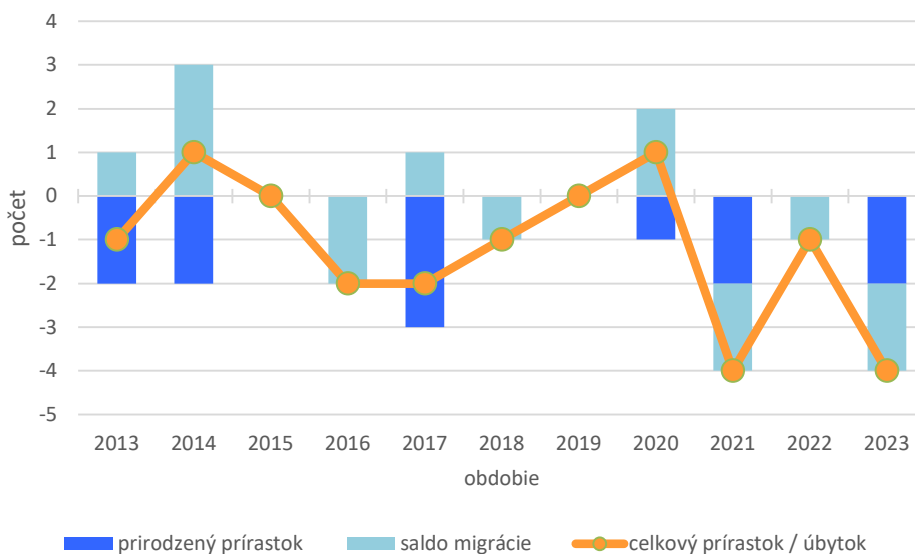
Vývoj počtu obyvateľov. Počet obyvateľov obce Svätuš v celom sledovanom období (2013 - 2023) mierne klesal. Pokles v počte obyvateľov predstavuje 16 osôb. V roku 2013 mala obec spolu 112 obyvateľov, z toho 59 žien a 53 mužov. Na konci sledovaného obdobia v roku 2023 to bolo spolu 96 obyvateľov, z toho 53 žien a 43 mužov. Predstavuje to pokles počtu obyvateľstva o 14,3%. V sledovanom období klesalo zastúpenie mužov v celkovom počte obyvateľov obce. Kým v roku 2013 na 100 žien pripadalo 89,8 mužov, v roku 2023 pripadalo na 100 žien 81,1 mužov.

rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Muži	53	53	54	52	49	49	49	51	46	45	43
Ženy	59	60	59	59	60	59	59	58	55	55	53
SPOLU	112	113	113	111	109	108	108	109	101	100	96

Saldo migrácie v období rokov 2013 - 2023 kolísalo z kladného do záporného pásma s prevahou záporného. Celkové saldo migrácie za sledované obdobie predstavuje – 12 osoby. Prirodzený prírastok bol v sledovanom období záporný.

Veková štruktúra obyvateľstva. Hlavné vekové skupiny sú vymedzené podľa vzťahu obyvateľstva k ekonomickej aktivite približnými vekovými hranicami vyjadrujúcimi potenciálny začiatok a potenciálny koniec ekonomickej aktivity. Rozlišujeme:

predproduktívny vek (0 až 14 rokov)

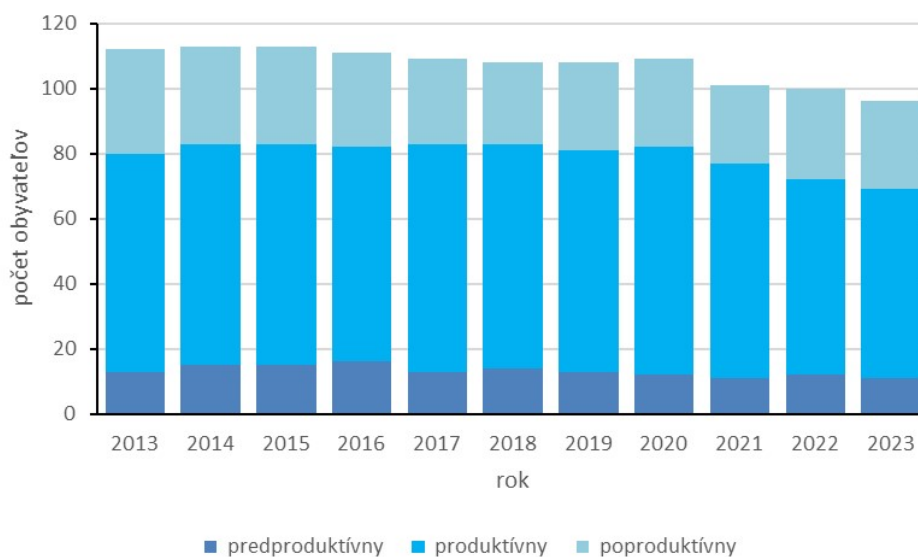
produktívny vek (15 až 64 rokov)

poproduktívny vek (65 rokov a viac)

Počas obdobia rokov 2013 - 2023 sa najvyšší absolútny pokles zaznamenal v prirodzene najsilnejšej zložke - obyvateľov v produktívnom veku a to pokles o 9 obyvateľov, čo predstavuje pokles v tejto kategórii o 13,4%. Pokles bol zaznamenaný aj predproduktívnej zložke a to o 2 obyvateľa (15,4% v kategórii) V poproduktívnej zložke nastal pokles, o 5 obyvateľov, čo predstavuje v tejto kategórii pokles 15,6%.

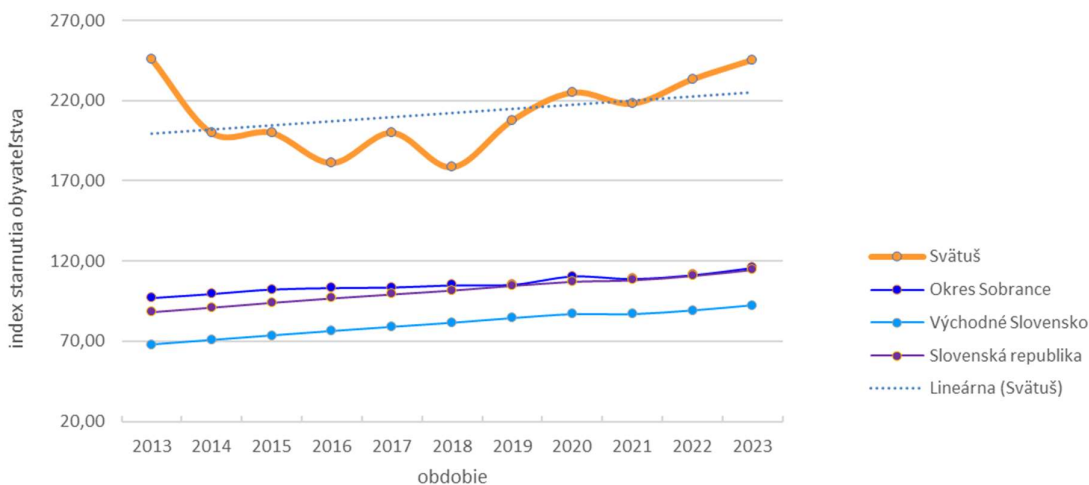
Vek / rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
predproduktívny	13	15	15	16	13	14	13	12	11	12	11
produktívny	67	68	68	66	70	69	68	70	66	60	58
poproduktívny	32	30	30	29	26	25	27	27	24	28	27
SPOLU	112	113	113	111	109	108	108	109	101	100	96

Index stárnutia obyvateľstva, ktorý predstavuje pomer poproduktívnej zložky a predproduktívnej zložky obyvateľstva, sa počas sledovaného obdobia vzhľadom na nízky počet obyvateľov vyvíjal nerovnomerne. Na začiatku sledovaného obdobia v roku 2013 dosahoval hodnotu 246,15 čo predstavovalo 2,79 násobok hodnoty za Slovensko a 2,53 násobok hodnoty za okres Sobrance. Na konci sledovaného obdobia v roku 2023 index stárnutia obyvateľov obce Svätuš bol 245,45 čo predstavovalo 2,14 násobok hodnoty za Slovensku a 2,12 násobok hodnoty za okres. Najvyššiu hodnotu (246,15) dosiahol v roku 2013 a najnižšiu (178,57) v roku 2018.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Svätuš	246,15	200,00	200,00	181,25	200,00	178,57	207,69	225,00	218,18	233,33	245,45
Okres Sobrance	97,15	99,68	102,5	103,4	103,7	105,1	105,4	110,5	109	111,4	115,85
Východné Slovensko	68,01	70,86	73,66	76,39	78,98	81,54	84,41	86,86	86,87	89,2	92,43
Slovenská republika	88,34	91,17	94,22	96,96	99,43	101,9	104,8	107,3	108,3	111	114,76

Takýto rozptyl v hodnotách je pri nízkom počte obyvateľov zo štatistického pohľadu prirodzený.

V porovnaní s okresom Sobrance, regiónom východného Slovenska a Slovenskom má z pohľadu starnutia obyvateľstva obec Svätuš nepriaznivejší vývoj. Index starnutia počas sledovaného obdobia kolíše, ale vykazuje ustálenú tendenciu. Index starnutia obyvateľstva obce Svätuš v roku 2013 bol 246,15, okresu Sobrance 97,15, regiónu východného Slovenska 68,01 a Slovenska 88,36. V roku 2023 bol index starnutia obyvateľov obce Svätuš 245,45, okresu Sobrance 115,85, regiónu východného Slovenska 92,43 a Slovenska 114,76.

Vo všeobecnosti sa dá konštatovať, že vývoj indexu starnutia obyvateľov obce Svätuš má za sledované obdobie stagnujúcu tendenciu ale na výrazne vyšších hodnotách ako Slovensko, okres a región. Vzhľadom na nízky počet obyvateľov nie je stabilný a jeho vývoj nie je možné relevantne predpovedať.

Ako vstupné informácie pre posúdenie ďalšieho vývoja obyvateľov obce Svätuš boli použité informácie a výstupy z publikácie „Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035“ spracovanej v októbri 2013 – Infostat. V tejto publikácii je spracovaná prognóza vývoja obyvateľov na úrovni okresov. Vychádzali sme z prognózy pre okres Sobrance a zároveň aj z porovnania vzájomnej korelácie vývoja počtu obyvateľov okresu a obce Svätuš. Na základe výstupov z uvedeného materiálu sa dá skonštatovať, že počet obyvateľov v okrese bude mať klesajúcu tendenciu, s postupným zmiernením poklesu na konci obdobia čo sa týka ja obce Svätuš.

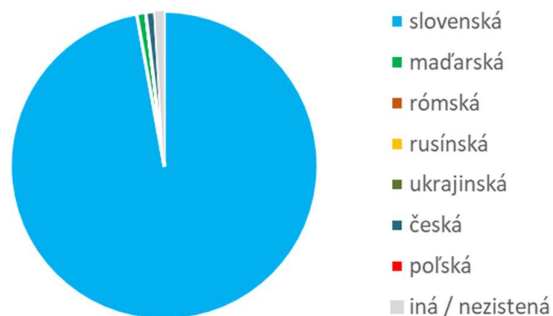

Pri hodnotení výstupov je potrebné brať do úvahy, že menšie regionálne populačné jednotky sú vždy prognózované s nižšou spoľahlivosťou ako populácie väčších štátnych útvarov a to nezávisle na použitej prognostickej metóde. Z uvedeného dôvodu je potrebné výstupné údaje brať ako "prirodzený" vývoj za momentálnych podmienok. Zmeny v štruktúre ekonomiky blízkeho okolia, ako je napríklad príchod väčšieho investora a tým aj vytvorenie nových pracovných príležitostí, môže podstatným spôsobom ovplyvniť vývoj počtu obyvateľov obce smerom nahor. Na druhej strane zväčšovanie regionálnych rozdielov v rámci Slovenska, ale aj EÚ, môžu spôsobiť odchod ľudí za prácou do iných regiónov a tým ovplyvniť vývoj počtu obyvateľov smerom nadol. Dôležitá je aj lokálna sociálna politika vedenia obce. Prípadné vytýčenie nových stavebných obvodov, výstavba sociálnych bytov môžu vplývať na nárast počtu obyvateľov, zníženie bezpečnosti a atraktivity obce zase môžu spôsobiť ďalší pokles počtu obyvateľstva obce.

Marginalizované rómske komunity. Marginalizované rómske komunity sú definované ako komunity – koncentrácie Rómov, ktorí trpia vysokou mierou sociálnej exklúzie a deprivácie. Prvý ucelenejší prehľad o rómskych komunitách bol zverejnený v Atlase Rómskych komunít na Slovensku, kde sú údaje z roku 2004. Obec Svätuš nie je uvedená v Atlase rómskych komunít z roku 2019.

Štruktúra obyvateľstva podľa národnostnej príslušnosti. Informácie o národnostnom zložení obyvateľstva obce Svätuš sme čerpali zo Štatistického úradu SR na základe sčítania obyvateľov v roku 2021. Zvlášť sa sledovali národnosti slovenská, rómska, ukrajinská, rusínska, česká a poľská, ktoré sa historicky vyskytujú v regióne. Ostatné národnosti sme zaradili do skupiny iná/nezistená. Podľa sčítania obyvateľov v roku 2021 sa k slovenskej národnosti v obci hlásilo spolu 102 obyvateľov, čo predstavuje 97% obyvateľstva. Jeden obyvateľ sa hlásil k maďarskej (1%) a jeden českej národnosti (1%) V prípade 1 obyvateľa (1%) sa národnosť nezistila.

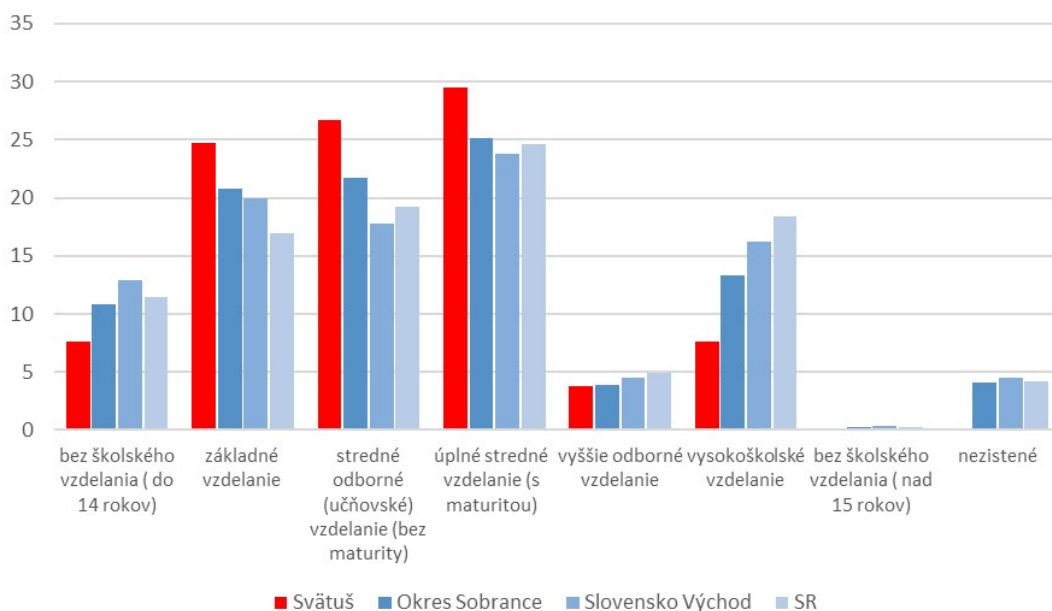
Národnosť	počet	%
slovenská	102	97,1
maďarská	1	1,0
rómska	0	0,0
rusínska	0	0,0
ukrajinská	0	0,0
česká	1	1,0
poľská	0	0,0
iná / nezistená	1	1,0

Štruktúra obyvateľstva podľa úrovne vzdelania. Údaje o vzdelaní obyvateľstva sa získavajú v pravidelných 10 ročných intervaloch pri sčítaní obyvateľstva. Posledné známe údaje sú z roku 2021.

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	počet	%
bez školského vzdelania (do 14 rokov)	8	7,62
základné vzdelanie	26	24,76
stredné odborné (učňovské) vzdelanie (bez maturity)	28	26,67
úplné stredné vzdelanie (s maturitou)	31	29,52
vyššie odborné vzdelanie	4	3,81
vysokoškolské vzdelanie	8	7,62
bez školského vzdelania (nad 15 rokov)	0	0,00
nezistené	0	0,00

Najväčšiu skupinu v obci Svätuš tvoria obyvatelia s dosiahnutým úplným stredným vzdelaním s maturitou a to 31 obyvateľov (29,52%). Čo je najvyššie zastúpenie v rámci referenčných území (okres, východné Slovensko, SR) a predstavuje 1,2 násobok zastúpenia v rámci Slovenska. Nasleduje skupina 28 obyvateľov so stredným odborným vzdelaním bez maturity (26,67%) čo predstavuje 1,39 násobok zastúpenia v rámci Slovenska. Ukončené základné vzdelanie má 26 obyvateľov (24,76%), vysokoškolské vzdelanie 8 obyvateľov (7,62%), a vyššie odborné vzdelanie 4 obyvateľov (3,81%).

Ekonomická charakteristika a charakteristika podnikateľského prostredia.

Ekonomika úzko súvisí s podnikateľským prostredím a to je potrebné posudzovať v širšom historickom, geografickom a politickom kontexte.

Okres Sobrance historicky dominoval v oblasti poľnohospodárskej a potravinárskej výroby, ktorej úpadok významne ovplyvnil vývoj priemyslu v okrese Sobrance. V 90-tych rokoch minulého storočia došlo po zmene spoločenského zriadenia k zmenám v štruktúre priemyslu. Nosným odvetvím sa stal spracovateľský priemysel.

Hospodárstvo okresu je slabo rozvinuté. Priemyselná výroba je zastúpená v malej miere kožiarskou výrobou, strojárstvom a odevnou výrobou. Na vývoj poľnohospodárskej produkcie mala vplyv transformácia a privatizácia družstiev, nedostatok financií, zastaraná poľnohospodárska technika. Nepriaznivo na vývoj hospodárstva pôsobí výrazná migrácia, najmä odchod mladých ľudí, a prirodzený úbytok obyvateľstva.

Z hľadiska predmetu podnikania dominuje v štruktúre podnikateľského sektora veľkoobchod a maloobchod, nasleduje oblasť poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu, potom ide o subjekty s priemyselnou činnosťou a subjekty, pôsobiace vo sfére stavebníctva. Najväčšou skupinou právnických osôb na tomto území sú obchodné spoločnosti. Ku koncu roka 2022 bolo v regióne ekonomicky aktívnych 1 199 súkromne podnikajúcich fyzických osôb – živnostníkov. SZČO pôsobia najmä v stavebníctve (441), vo veľkoobchode a maloobchode (245), v priemysle (127), poľnohospodárstve (79) a vo sfére ubytovacích a stravovacích služieb (32).

V okrese Sobrance boli evidované v roku 2021 spolu 3 priemyselné závody s 20 a viac zamestnancami.

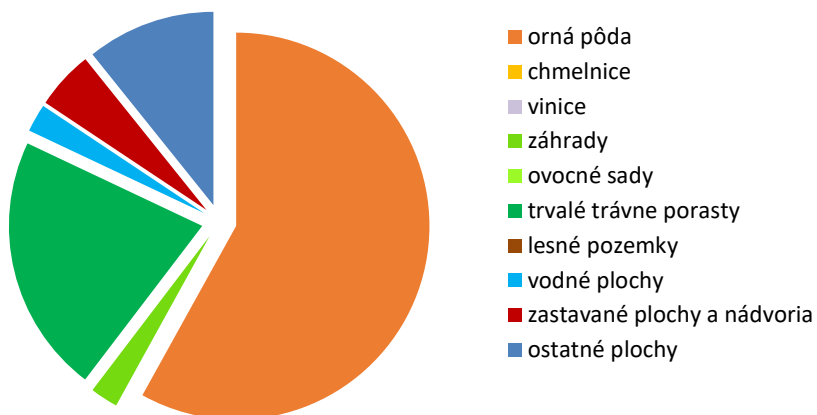
Stav priamych zahraničných investícií do okresu Sobrance (kumulácia prílevu) dosahuje minimálne hodnoty.

Štruktúra ekonomiky obce. K 31.12.2023 bolo na území obce Svätuš spolu 5 podnikateľských subjektov, z ktorých dve najväčšie – Širo s.r.o a Michal Širochman – Širo zamestnávali spolu 14 osôb. Vzhľadom na počet subjektov a počet obyvateľov obce nemá zmysel štatisticky analyzovať tendencie a predpovedať ďalší vývoj na základe štatistického spracovania dát.

Poľnohospodárstvo a lesy. Celková výmera pôdneho fondu obce Svätuš predstavuje 385,09 ha, z toho poľnohospodárska pôda predstavuje 316,85 ha, čo je 82,02% celkovej výmery katastra a nepoľnohospodárska pôda predstavuje 69,24 ha, čo predstavuje 17,89 % celkovej výmery katastra obce. Najvyššie zastúpenie má orná pôda (58,03%), nasledujú trvalé trávne porasty (21,65%), ostatné plochy (10,75%). Zastavané plochy a nádvorcia predstavujú 4,89% plochy katastra obce. Ďalšie plochy sú zastúpené menej ako 3%.

Typ pozemku	výmera v ha	%
Celková výmera	385,09	100
Poľnohospodárska pôda	315,85	82,02
orná pôda	223,48	58,03
chmelnice	0,00	0,00
vinice	0,00	0,00
záhrady	8,99	2,33
ovocné sady	0,00	0,00
trvalé trávne porasty	83,39	21,65
Nepoľnohospodárska pôda	69,24	17,98
lesné pozemky	0,00	0,00
vodné plochy	9,00	2,34
zastavané plochy a nádvoria	18,83	4,89
ostatné plochy	41,41	10,75

Základné údaje o domovom a bytovom fonde. V obci sa žiadne bytové domy nenachádzajú. Rodinných domov je spolu 46, z ktorých väčšina (63,27%) bola postavená v období rokov 1946-1980. a v období 1919-1945(16,33%)

Zdravotníctvo. V obci Svätuš nie je žiadne zdravotnícke zariadenie ani lekáreň. Zdravotná starostlivosť pre obyvateľov obce je zabezpečovaná v prvom rade v meste Sobrance (11 km), kde sa okrem samostatných ambulancií nachádza aj Regionálna nemocnica Sobrance, n. o. Potreba existencie nemocnice vychádza z epidemiologickej situácie chorobnosti v regióne okresu Sobrance. Nemocnica plní aj funkciu nemocnice prvého kontaktu v schengenskom priestore a je schopná poskytnúť pomoc nielen obyvateľom okresu Sobrance, ale všetkým ľuďom pohybujúcim sa v tomto priestore. Ďalšie zdravotnícke zariadenia a špecializované ambulancie sú v meste Michalovce (30 km)

Vodovod, kanalizácia. V obci Svätuš nie je dobudovaná vodovodná sieť. Obyvatelia využívajú ako zdroj vody vlastné studne. Kanalizačná sieť v obci nie je vybudovaná. Odvod a spracovanie splaškových vôd sa rieši v prevažnej miere žumpami, z ktorých sa splaškové vody odvážajú do najbližšej ČOV .

Plynofikácia. V obci Svätuš nie je vybudovaná rozvodná sieť plynu.

Využívanie OZE. V obci Svätuš nie sú inštalované žiadne zariadenia využívajúce alebo produkujúce obnoviteľné zdroje energie.

Dopravná infraštruktúra. Cez obec ani cez jej kataster neprechádza žiadna cesta I. alebo II. triedy. Cesta III. triedy č. 3743 prechádzajúca obcou má v katastri obce dĺžku spolu 990 m. Dĺžka miestnych komunikácií je 240 m. Chodníky v celkovej dĺžke 1,2 km vybudované v minulom storočí sú na mnohých miestach vážne poškodené a nepoužívateľné. Na území obce je 1 autobusová zastávka a 1 most na miestnych komunikáciách. V obci je spolu 20 oficiálnych parkovacích miest.

Školská infraštruktúra. V obci nie je materská škôlka ani základná škola.

Kultúra a šport. Obec Svätuš má vlastný kultúrny dom s kapacitou 80 ľudí. Obec nemá futbalové ani iné ihrisko

Ostatné služby. Územie obce je najlepšie pokryté signálom mobilných operátorov Slovak Telecom a O2, ktoré pokrývajú územie obce signálom v kvalite 4G/LTE. Pokrytie signálom operátora ORANGE je slabšie. Hlasové služby sú dostupné na celom území obce.

Najbližšia prevádzka Slovenskej pošty a.s., ktorá poskytuje základné poštové služby pre obyvateľstvo je v obci Porostov (4,5 km). Najbližšie Integrované obslužné miesto občana (IOMO) ktoré ponúka prístup k elektronickým službám štátu na jednom asistovanom mieste a tak uľahčuje vybavovanie úradných záležitostí sa nachádza v meste Sobrance (11 km)

Bankové služby sú k dispozícii v okresnom meste Sobrance, kde pôsobia nasledujúce bankové inštitúcie:

- Prima banka Slovensko a.s.
- Slovenská sporiteľňa, a.s.
- VÚB Banka
- Slovenská pošta - Poštová banka

V okresnom meste sídlia, alebo majú svoje pobočky všetky verejné inštitúcie a orgány štátnej správy s pôsobnosťou na úrovni okresu. (zdravotné poisťovne, sociálna poisťovňa, daňový úrad, polícia, okresný súd....)

Ekologická stabilita územia. Súčasná krajinná štruktúra je výsledkom pôsobenia ľudskej činnosti na jednotlivé zložky krajiny a zároveň odráža stupeň ľudskou činnosťou spôsobenej premeny krajiny. V rámci posudzovania súčasnej krajinskej štruktúry sa vyhodnocujú konkrétne hmotné prvky krajiny ako vegetácia, vodné plochy, prvky poľnohospodársky využívannej pôdy, zastavané plochy a objekty.

Z hľadiska dôležitosti pri zachovaní ekologickej stability územia sú najvýznamnejšie lesné pozemky, trvalé trávne plochy a vodné plochy. Táto kvalifikácia zahŕňa len kvantitatívne hodnotenie z pohľadu súčasnej krajinskej štruktúry a nezohľadňuje kvalitatívne ukazovatele ako napríklad znečistenie životného prostredia. Z hľadiska súčasnej krajinskej štruktúry sa rozlišuje 5 stupňov:

- I krajina s veľmi nízkou ekologickou stabilitou
- II krajina s nízkou ekologickou stabilitou
- III krajina so strednou ekologickou stabilitou
- IV krajina s vysokou ekologickou stabilitou
- V krajina s veľmi vysokou ekologickou stabilitou

Kataster obce Svätuš bol na základe popísanej metodiky zaradený do I. stupňa ako krajina s veľmi nízkou ekologickou stabilitou územia. Pri tomto stupni je vysoká potreba realizácie nových ekostabilizačných prvkov a ekostabilizačných manažmentových opatrení v krajine.

Hodnotenie katastra obce na základe Environmentálnej regionalizácie Slovenska. Environmentálna regionalizácia Slovenska (ERS) je proces priestorového členenia krajiny, v ktorom sa podľa stanovených kritérií a vybraného súboru environmentálnych charakteristík vyčleňujú regióny s určitou kvalitou stavu alebo tendencie zmien životného prostredia. Pri členení sa vyhodnocujú údaje z oblastí: ovzdušie, voda, pôda, horninové prostredie, biota a odpady. Uplatňujú sa diferencované postupy pri spracovaní dát o životnom prostredí. Kým napríklad v rámci zložky životného prostredia „voda“ sa v značnej miere využívajú výsledky monitoringu čistoty povrchových a podzemných vôd, v zložke „ovzdušie“ sa pre nedostatočnú sieť monitorovacích staníc využívajú metódy modelovania stavu znečistenia ovzdušia. Výsledkom poslednej aktualizácie ERS je rozčlenenie územia SR do regiónov podľa piatich stupňov environmentálnej kvality:

- I. stupeň tvoria región s nenarušeným prostredím
- II. stupeň regióny s mierne narušeným prostredím
- III. stupeň regióny s narušeným prostredím
- IV. stupeň regióny so značne narušeným prostredím
- V. stupeň regióny so silne narušeným

Kataster obce Svätuš leží na území Podvihorlatského regiónu s mierne narušeným prostredím (II. stupeň). Medzi ukazovatele, ktoré významnou mierou ovplyvnili zaradenie časti katastra obce do II. stupňa environmentálnej kvality patrí predovšetkým znečistenie ovzdušia.

Chránené územia. V katastri obce sa nenachádzajú žiadne chránené územia. Západne od obce v katastri obce Iňačovce a Blatná Polianka sa nachádza národná prírodná rezervácia Senianske rybníky. Je to jedna z najvýznamnejších ornitologických lokalít v strednej Európe.

Odpadové hospodárstvo. Obec Svätuš má zavedený zber separovaného odpadu, ktorého odvoz vykonáva zvozová spoločnosť, zabezpečujúca takisto zber komunálnych odpadov. Separovaný odpad sa zbiera do veľkokapacitných kontajnerov, ktoré sú umiestnené pri obecnom úrade a odvoz odpadu je zabezpečený podľa zvozového kalendára na odvoz odpadu.

Pomer vyseparovaného odpadu k celkovému množstvu vzniknutého odpadu sa neustále zlepšuje ale napriek tomu obec a aj celý región v pomere vyseparovaného odpadu zaostáva za vyspelými krajinami Európy a je potrebné sa tejto téme naďalej venovať, a to predovšetkým osvetou medzi obyvateľmi.

1.2 Analýza vonkajšieho prostredia

Tabuľka č.3 STEEP analýza-analýza externého prostredia

Sociálne prostredie	Technologické prostredie	Ekonomické prostredie
Vzdelávanie – nedostatočné prepojenie vzdelávania na prax	Využívanie informačných technológií, biotechnológií a nanotechnológií podporujú rozvoj inovácií. Zvyšujúce sa investície do výskumu a skrátenie času aplikácie výsledkov výskumu do praxe.	Využívanie doplnkových zdrojov financovania - EŠIF pre spolufinancovanie rozvojových projektov
Pokles pôrodnosti z dôvodu zmien životných podmienok obyvateľov	Centrálne využívanie IKT pre komunikáciu s obyvateľstvom a zlepšovanie kvality verejných služieb.	Dobudovanie dopravnej infraštruktúry a prepojenie na európsku sieť diaľnic a rýchlostných ciest
Zmeny v štruktúre populácie – starnutie obyvateľstva	Hľadanie obnoviteľných zdrojov energie. Zameranie sa na biomasu	Daňové zaťaženie
Nedostatočná kapacita a kvalita pracovnej sily pre kľúčových zamestnávateľov	Prepojenie vývoja a výskumu na podnikateľské prostredie	Využívanie možností podpory v oblasti kreatívneho priemyslu
Zvyšovanie počtu obyvateľov postihnutých chudobou	Úroveň zavádzania inovatívnych technológií do praxe	Silná závislosť na dovoze ropy a jej derivátov
Zvyšovanie podielu MRK na celkovom počte obyvateľstva		
Ekologické prostredie	Politické prostredie	Hodnotové prostredie
Vplyv klímy na stav podzemných vôd a nedostatok kvalitnej pitnej vody	Administratívna pripravenosť Vlády SR, schopnosť efektívne čerpať prostriedky EŠIF	Zmena postojov obyvateľstva, rastúca xenofóbia, rasizmus a kriminalita.
Objavenie neevidovaných starých ekologických záťaží predovšetkým v priemyselných zónach	Nedostatočná legislatíva a organizačná pripravenosť Vlády SR na riešenie problematiky MRK	Celková organizačná kultúra, vnímanie a akceptácia korupcie v spoločnosti
Dopad zmeny klímy na protipovodňové opatrenia	Komplikovaná legislatíva a výkon v oblasti verejného obstarávania	
	Nestabilné legislatívne prostredie	

1.3 Hodnotenie súčasného stavu územia

Kataster obce sa rozprestiera vo východnej časti Východoslovenskej nížiny na starom nánosovom vale rieky Uh, z environmentálneho hľadiska kataster obce leží na území Podvihorlatského regiónu s mierne narušeným prostredím (II. stupeň). Kataster obce je zároveň definovaný ako krajina s veľmi nízkou ekologickou stabilitou územia. Pri tomto stupni je vysoká potreba realizácie nových ekostabilizačných prvkov a ekostabilizačných manažmentových opatrení v krajine.

Počet obyvateľov obce Svätuš v období rokov 2013 - 2023 klesal. Vo vekovej štruktúre obyvateľstva sa najvyšší absolútny pokles zaznamenal v prirodzene najsilnejšej zložke - obyvateľov v produktívnom veku a to pokles, čo predstavuje pokles v tejto kategórii o 13,4%. Vývoj indexu starnutia obyvateľov obce Svätuš má za sledované obdobie mierne stúpajúcu tendenciu na vysokých hodnotách. Najväčšiu skupinu v obci Svätuš tvoria obyvatelia s dosiahnutým úplným stredným vzdelaním s maturitou.

V minulosti bolo pre obec Svätuš charakteristické pôdohospodárstvo a pracovníci v priemysle a službách dochádzali za prácou mimo obec. V obci existujú dvaja významnejší zamestnávateľia, ktorí spolu vytvárajú 12 pracovných miest. Ďalšie pracovné miesta v obci vytvára Obecný úrad a 3 SZČO. Obyvatelia dochádzajú za prácou do susedných ale aj vzdialenejších obcí.

Obec Svätuš so svojimi 96 obyvateľmi patrí medzi vyslovene malé obce regiónu. Leží 10 km južne od mesta Sobrance, mimo hlavných dopravných trás. Svojim obyvateľom poskytuje základné sociálne služby, nemá zariadenie sociálnych služieb, nefunguje tu klub dôchodcov nie je tu materská škôlka ani základná škola. Obec má vlastný kultúrny dom s kapacitou 80 ľudí, chýba futbalové ihrisko, nie je tu vybudovaný vodovod, kanalizácia ani rozvodná sieť plynu. Miestne komunikácie sú v zlom stave. Hospodárstvo je nevýrazné a vytvára minimum pracovných príležitostí, chýbajú tu tiež základné služby obyvateľstvu.

1.3.1 SWOT analýza územia

SWOT analýza je nástroj strategického plánovania. Je východiskom pre formulovanie stratégie, ktorá vznikne ako súlad medzi vnútorným potenciálom a vonkajším prostredím. Ide najmä o zosúladienie vnútorných silných a slabých stránok obce a možností a ohrození, ktoré pôsobia na ďalší rozvoj územia z vonkajšieho prostredia.

Silné stránky	Slabé stránky
- Priaznivá poloha mimo, ale zároveň blízko hlavných dopravných trás územia - Relatívne čisté a nenarušené prírodné prostredie - Blízkosť národnej prírodnej rezervácie Senianske rybníky.	- Nevyhovujúci stav komunikácií, chodníkov a verejných priestranstiev - Neexistujúca infraštruktúra pre rozvoj cestovného ruchu - Chýbajúce sociálne a komunitné služby - Chýbajúci vodovod, kanalizácia a rozvod plynu - V obci chýbajú poskytovatelia základných služieb obyvateľstvu
Možnosti	Ohrozenia
- Využitie prírodných, historických a kultúrnych daností územia pre rozvoj turistiky a s tým súvisiaci rozvoj vidieka - Využitie polohy obce pre rozvoj cyklo a pešej turistiky - Využitie štátnych podporných programov pre podporu poľnohospodárstva a rozvoja vidieka - Využitie blízkosti národnej prírodnej rezervácie Senianske rybníky.	- Nepriaznivý demografický vývoj - Migrácia vzdelanej pracovnej sily - Narušenie prírodného prostredia nekvalifikovanými zásahmi - Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu rozvojových zámerov
Návrh strategického prístupu vyplývajúci zo SWOT analýzy	
Dosiachnutie hlavného cieľa: Zvýšenie komfortu obyvateľov dobudovaním a rekonštrukciou existujúcej verejnej infraštruktúry v úzkej väzbe na rozvoj pešej a cyklo turistiky sa bude riešiť ofenzívnym prístupom.	

1.3.2 Hlavné faktory rozvoja a disparity

Zo SWOT analýzy sa na základe najvýznamnejších silných stránok a príležitostí určujú hlavné faktory rozvoja, zo slabých stránok a ohrození naopak vyplývajú kľúčové disparity na skúmanom území. Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja je nevyhnutné pre zabezpečenie čo najvyššej adresnosti programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja a sú rozhodujúce pri definovaní stratégie a formulovaní programovej štruktúry.

Hlavné faktory rozvoja	Hlavné disparity
• Relatívne čisté a nenarušené prírodné prostredie • Využitie polohy, prírodných, historických a kultúrnych daností územia pre rozvoj turistiky a s tým súvisiaci rozvoj vidieka • Využitie štátnych podporných programov pre podporu poľnohospodárstva a rozvoja vidieka • Blízkosť národnej prírodnej rezervácie Senianske rybníky.	• Nevyhovujúci stav komunikácií, a verejných priestranstiev • Nevybudovaná environmentálna infraštruktúra (vodovod, kanalizácia) • Migrácia obyvateľstva za prácou alebo v dôsledku znižovania kvality bývania v obci. • Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu rozvojových zámerov obce

Komfort obyvateľov obce v porovnaní s okolitými obcami znižuje nevybudovaná základná verejná infraštruktúrou, zlý stav miestnych komunikácií a prakticky neexistencia miestnej ekonomiky a služieb. Významným limitujúcim faktorom je nedostatok finančných zdrojov a kapacít pre rozvoj obce. V prípade vývoja bez cielenej intervencie hrozí obci zvrátenie stabilného demografického vývoja v dôsledku zvyšovania migrácie obyvateľstva za prácou. Hrozí tiež postupné znižovanie komfortu bývania v dôsledku postupného zhoršovania sa kvality existujúcej verejnej infraštruktúry, čo takisto môže podporiť odlev obyvateľstva z obce a jej postupné vyľudnenie.

Rozvoj cyklo a pešej turistiky pre ktorú má obec výrazný potenciál, si vyžaduje dobudovanie prislúchajúcej infraštruktúry (odpočívadlá, ohniská, náučné trasy, vyhlídkové body a pod.) yatraktívnenie vzhľadu obce a vytváranie nových bodov záujmu a podujatí založených na prírodnom potenciáli okolia môže byť dominantným smerovaním rozvojových aktivít na území obce Svätuš.

2. STRATEGICKÁ ČASŤ

2.1. Definovanie vízie a hlavného cieľa

Vízia predstavuje zhrnutie budúcej predstavy o obci, ktorá by sa mala dosiahnuť rozvojovými zámermi definovanými v stratégii rozvoja. Hlavným cieľom vízie je poskytnúť smer pre strategické plánovanie, ako aj pre realizáciu konkrétnych aktivít a tiež vykresliť obraz želanej budúcnosti obce pre jej obyvateľov ale aj pre tých ktorí tu potenciálne plánujú investovať. Okrem motivácie má vízia aj marketingový, respektíve propagačný účel. Propaguje obec vo svete, na úradoch a medzi partnermi. Vízia pre obec Svätuš sa definovala nasledovne:

Vízia obce Svätuš:

Obec Svätuš je atraktívnym vidieckym sídlom s priaznivými podmienkami pre kvalitný život jej obyvateľov a zároveň aj zaujímavým a vyhľadávaným prostredím pre návštevníkov, ktorí tu nájdu možnosti oddychu, relaxu v tradičnom vidieckom prostredí.

Hlavný cieľ reflektuje na výsledky SWOT analýzy a je stanovený tak, aby v prípade jeho splnenia sa vyplnila vízia obce, čiže určuje čo je potrebné dosiahnuť na to, aby sa vízia stala realizou.

Hlavný cieľ:

Zvýšenie komfortu obyvateľov dobudovaním a rekonštrukciou existujúcej verejnej infraštruktúry v úzkej väzbe na rozvoj pešej a cyklo turistiky.

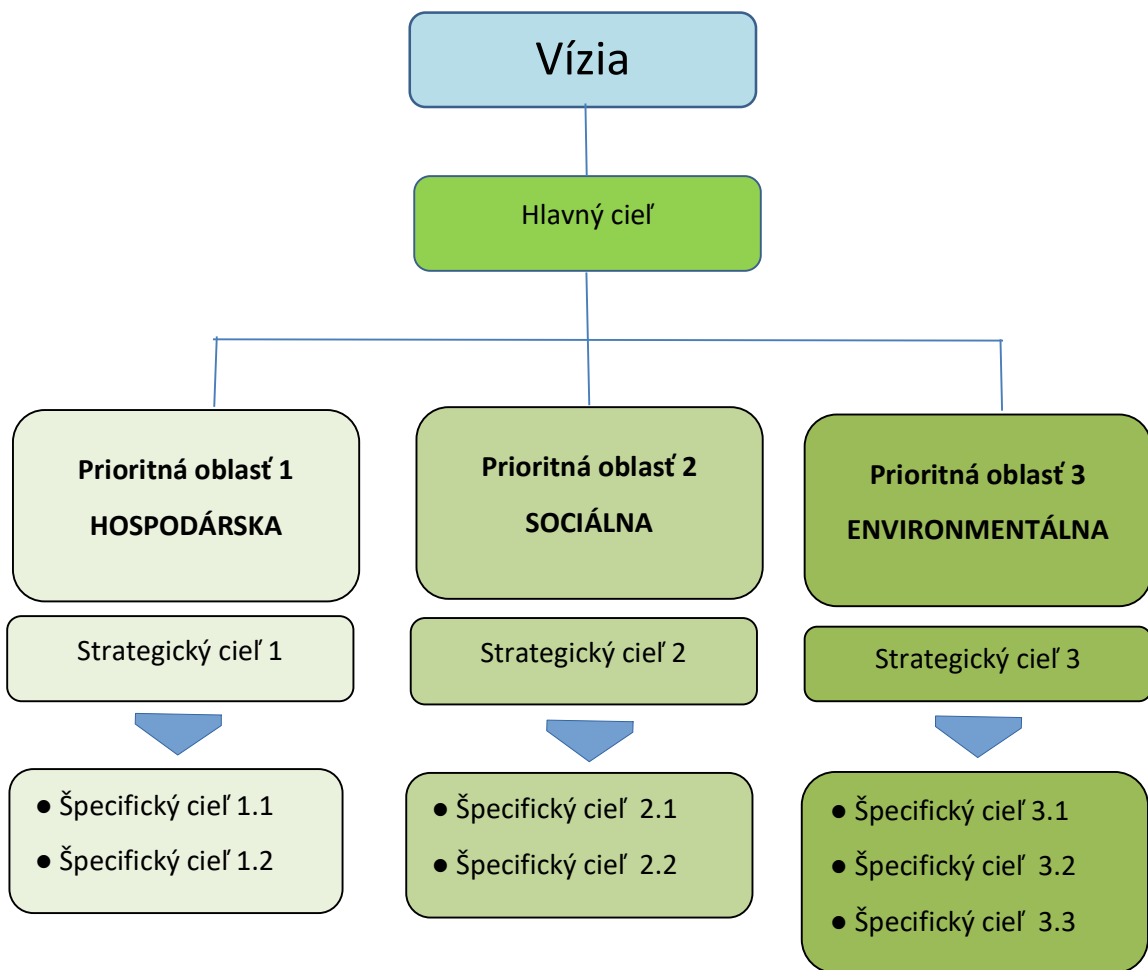
2.2. Štruktúra priorít a ich väzby na hlavný cieľ a víziu

V súlade s platnou metodikou pre spracovanie PHRSR boli určené tri prioritné oblasti rozvoja – Hospodárska, Sociálna a Environmentálna oblasť, ktoré spolu prispievajú k dosiahnutiu vyššie uvedenej vízie. V rámci každej z nich boli následne definované jednotlivé strategické ciele, ako aj konkrétne opatrenia slúžiace na naplnenie týchto cieľov. Ciele a

opatrenia boli zvolené v záujme dosiahnutia vyváženého trvalo udržateľného rozvoja územia, pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky a so zohľadnením vnútorných špecifik obce.

Tabuľka č 9: Štruktúra priorít a ich väzby na hlavný cieľ a víziu

Tabuľka č 3: Hierarchia cieľov

Vízia	Obec Svätuš je atraktívnym vidieckym sídlom s priaznivými podmienkami pre kvalitný život jej obyvateľov a zároveň aj zaujímavým a vyhľadávaným prostredím pre návštevníkov, ktorí tu nájdu možnosti oddychu , relaxu v tradičnom vidieckom prostredí.		
Hlavný cieľ	Zvýšiť komfortu obyvateľov dobudovaním a rekonštrukciou existujúcej verejnej infraštruktúry v úzkej väzbe na rozvoj pešej a cyklo turistiky.		
Prioritné oblasti	1. HOSPDOÁRSKA	2. SOCIÁLNA	3. ENVIRONMENTÁLNA
Strategické ciele	Strategický cieľ 1 Zvýšiť atraktivitu obce pre návštevníkov aj pre obyvateľov samotných	Strategický cieľ 2 Zlepšiť podmienky života pre obyvateľov obce	Strategický cieľ 3 Vytvoriť udržateľné podmienky pre zachovanie a rozvoj kvalitného životného prostredia.
Špecifické ciele	Špecifický cieľ 1.1 Zabezpečiť podmienky pre rozvoj vhodných foriem cestovného ruchu	Špecifický cieľ 2.1 Podporiť rozvoj zdravého životného štýlu a športu v obci	Špecifický cieľ 3.1 Obnoviť a rozšíriť technickú infraštruktúru obce
	Špecifický cieľ 1.2 Vytvoriť podmienky na zlepšenie dostupnosti základných služieb	Špecifický cieľ 2.2 Podporiť rozvoj kultúry v obci	Špecifický cieľ 3.2 Dobudovať potrebnú environmentálu infraštruktúru
			Špecifický cieľ 3.3 Zrekonštruovať dopravnú infraštruktúru v obci

Pri zostavovaní hierarchie cieľov a definovaní opatrení sa prihliadalo na to, aby pokiaľ je to možné, sa jednotlivé opatrenia vzájomne podporovali a vytvárali tak synergický efekt. Jeho význam je v tom, že takto sa jednotlivé ciele dajú dosiahnuť efektívnejšie a rozvoj nadobúda charakter komplexnosti.

1. Hospodárska oblasť. Do tejto oblasti boli zaradené oblasti ktoré sa priamo alebo nepriamo týkajú podnikateľského prostredia. Ide predovšetkým o oblasť cestovného ruchu a služieb.

Tabuľka č 4: Opatrenia pre prioritnú oblasť 1

Prioritná oblasť 1: HOSPODÁRSKA	
Strategický cieľ 1 Zvýšiť atraktivitu obce pre návštevníkov aj pre obyvateľov samotných	
Opatrenie 1.1	Podpora rozvoja cestovného ruchu
Opatrenie 1.2	Rozvoj základných služieb

2. Sociálna oblasť. Tu sa zahrnuli také oblasti ktoré vytváranú bohatú škálu možností voľnočasových aktivít a prispievajú ku kvalite života v obci. V prvom rade ide o kultúrne, spoločenské a športové podujatia.

Tabuľka č 5: Opatrenia pre prioritnú oblasť 2

Prioritná oblasť 2: SOCIÁLNA	
Strategický cieľ 2: Zlepšiť podmienky života pre obyvateľov obce	
Opatrenie 2.1	Rozvoj zdravého životného štýlu a športu
Opatrenie 2.2	Rozvoj kultúry

3. Environmentálna oblasť. Do tejto oblasti boli zahrnuté okrem environmentálnej infraštruktúry aj oblasti ako dopravná a technická infraštruktúra. Ciele v tejto oblasti boli stanované tak, aby ich dosiahnutie stanovených zvýšilo atraktivitu obce nielen pre jeho obyvateľov ale aj pre návštevníkov a prípadných investorov, ktorí by v obci chceli podnikáť. Realizáciu naplánovaných cieľov sa tak nepriamo podporí aj hospodárska oblasť,

Tabuľka č 6: Opatrenia pre prioritnú oblasť 3

Prioritná oblasť 3: ENVIRONMENTÁLNA	
Strategický cieľ 3: Vytvoriť udržateľné podmienky pre zachovanie a rozvoj kvalitného životného prostredia.	
Opatrenie 3.1	Technická infraštruktúra
Opatrenie 3.2	Environmentálna infraštruktúra
Opatrenie 3.3	Dopravná infraštruktúra

3. PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť priamo nadväzuje na strategickú časť a obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít (projektov) na zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Svätuš. Obsahuje podrobnejšie rozpracovanie špecifických cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti minimálne na úroveň opatrení a aktivít.

3.1 Opatrenia a projekty v rámci jednotlivých oblastí

Tabuľka č.7: Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí – hospodárska oblasť

Prioritná oblasť 1			
HOSPODÁRSKA OBLASŤ			
Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Číslo projektu	Názov projektu /aktivity
1.1	Podpora rozvoja cestovného ruchu	1.1.1	Propagácia obce a jej okolia (publikácia, informačné tabule...)
		1.1.2	Zapojenie obyvateľov do vzdelávacích aktivít v oblasti CR
		1.1.3	Zistenie historických údajov o obci
1.2	Rozvoj základných služieb	1.2.1	Vyčlenenie/výstavba trhového miesta na ambulantný predaj a predaj miestnych a regionálnych produktov

Tabuľka č.8: Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí – sociálna oblasť

Prioritná oblasť 2			
SOCIÁLNA OBLASŤ			
Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Číslo projektu	Názov projektu / aktivity
2.1	Rozvoj zdravého životného štýlu a športu	2.1.1	Multifunkčné detské ihrisko + altánok
2.2	Rozvoj kultúry	2.2.1	Využitie kultúrneho domu na rôzne kultúrne podujatia – priblíženie kultúry pre obyvateľov / divadlo, zábavy/

Tabuľka č.9: Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí – environmentálna oblasť

Prioritná oblasť 3			
ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ			
Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Číslo projektu	Názov projektu / aktivity
3.1	Technická infraštruktúra	3.1.1	Výstavba domu smútku
		3.1.2	Výstavba vodovodu 2. etapa
3.2	Environmentálna infraštruktúra	3.2.1	Zavedenie zberu zeleného odpadu
3.3	Dopravná infraštruktúra	3.3.1	Rekonštrukcia chodníkov v obci
		3.3.2	Rekonštrukcia miestnych komunikácií
		3.3.3	Rekonštrukcia centra obce

4. REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť nadväzuje na Programovú časť a popisuje postupy inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHRSR obce Svätuš. Popisuje tiež systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu na základe stanovených merateľných ukazovateľov a časový harmonogram realizácie PHRSR.

Realizačná časť obsahuje:

- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHRSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHRSR, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie,
- stručný popis komunikačnej stratégie PHRSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- systém monitorovania a hodnotenia,
- akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (n+2) - vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

4.1. Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHRSR

Legislatíva. Základné povinnosti obce /mesta v procese prípravy a realizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja určuje zákon NR SR č. 309/2014 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákona NR SR č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, konkrétne § 12 písmeno b) „ zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí, pravidelne ho monitoruje a každoročne do 31. mája zasiela príslušnému vyššiemu územnému celku správu o jeho plnení a zabezpečuje súlad programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,)“.

Samotná realizácia začína schválením PHRSR obce Svätuš obecným zastupiteľstvom. Realizácia PHRSR je zabezpečovaná na úrovni PROGRAMU a na úrovni PROJEKTU a je zabezpečovaná v zmysle platnej legislatívy o podpore regionálneho rozvoja mestom. Keďže nie všetky oblasti komplexného rozvoja spadajú do kompetencií obce a obec nemá priamy vplyv na realizáciu všetkých rozvojových aktivít na svojom území, je nevyhnutné aby sa realizácia PHRSR obce Svätuš uskutočňovala v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi a ďalšími relevantnými subjektmi regionálneho rozvoja.

Pri realizácii PHRSR obce Svätuš vystupujú ako partneri nasledovné subjekty:

- Poľovnícke združenie Jastrab
- Širo s.r.o.

4.2. Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie PHRSR

obecné zastupiteľstvo je zastupiteľským zborom občanov obce a orgánom samosprávy. Obecné zastupiteľstvo má 5 poslancov volených občanmi obce v priamych voľbách na dobu určenú zákonom. Poslanci prijímajú všeobecné záväzné nariadenia a tým rozhodujú o základných otázkach života mesta. Spôsob zasadnutia obecného zastupiteľstva upravuje rokovací poriadok. Vo vzťahu k realizácii PHRSR obecné zastupiteľstvo berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Taktiež schvaľuje spolufinancovanie jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov financovania a z prostriedkov rozpočtu mesta. V rámci hodnotenia PHRSR schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o zmenách a aktualizácii programu.

Starosta obce je predstaviteľom obce a jeho najvyšším výkonným orgánom. Volia ho obyvatelia obce v priamych voľbách podľa osobitných predpisov. Starosta zvoláva a vedie zasadnutia obecného zastupiteľstva a podpisuje ich uznesenia, zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám, rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo iným predpisom vyhradené obecnému zastupiteľstvu. Starosta je štatutárnym orgánom v majetko-právnych vzťahoch obce, v pracovno-právnych vzťahoch pracovníkov obce, v administratívno - právnych vzťahoch je správny orgánom. Vo vzťahu k realizácii PHRSR starosta riadi proces realizácie, na programovej úrovni podpisuje uznesenie obecného zastupiteľstva o strategickej časti dokumentu, schválenie celého dokumentu, vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (riadiace orgány jednotlivých operačných programov, dodávatelia, fondy a iné).

V podmienkach obce Svätuš zabezpečujú výkon činností súvisiacich s realizáciou PHRSR zamestnanci obecného úradu. Na projektovej úrovni zodpovedajú za tvorbu rozvojových projektov na účely využívania finančných prostriedkov z verejných zdrojov a zo štrukturálnych nástrojov Európskej únie a za riadenie realizácie (implementáciu) projektov, na ktoré bolo schválené spolufinancovanie z európskych fondov. Zabezpečujú tak činnosti potrebné pre realizáciu PHRSR, ako aj činnosti v rámci projektového cyklu na úrovni jednotlivých projektov, vrátane procesov s externými subjektmi (príprava projektovej dokumentácie, príslušné povolenia, proces verejného obstarávania, dodávky služieb, tovarov a stavebných prác) a prípravu žiadostí o doplnkové zdroje financovania.

Matica zodpovednosti. Vo vzťahu k realizácii PHRSR obce Svätuš na roky 2024-2031 z hľadiska rozdelenia zodpovednosti konkrétnych činností

- Poverení zamestnanci obecného úradu pod vedením starostu zodpovedajú za realizáciu PHRSR na programovej úrovni a na úrovni projektov.
- Ekonóm zodpovedá za finančné riadenie na úrovni programu aj na úrovni projektov.
- Spoločným výstupom pracovníkov obecného úradu Svätuš bude každoročne spracovaný materiál na rokovanie obecného zastupiteľstva. Hodnotenie plnenia

PHRSR za príslušný rok vrátane monitorovacej správy a Návrh akčného plánu PHRSR na nasledujúci dvojročný cyklus. Spoločný výstup predloží starosta obecnému zastupiteľstvu.

Tabuľka č.11: Zabezpečenie činností v realizácii PHSR na úrovni programu

Činnosť	Obecné zastupiteľstvo	Starosta	Pracovná skupina	Obecný úrad	Hlavný kontrolór
Financovanie	Schvaľuje	Riadi	Hodnotí	Vykonáva	
Implementácia	Schvaľuje	Riadi	Hodnotí	Vykonáva	
Hodnotenie	Schvaľuje	Riadi		Vykonáva	
Monitoring	Schvaľuje	Riadi	Hodnotí	Vykonáva	
Kontrola	Schvaľuje	Riadi	Navrhuje		Vykonáva

Tabuľka č.12: Zabezpečenie činností v realizácii PHSR na úrovni projektu

Činnosť	Obecné zastupiteľstvo	Starosta	Pracovná skupina	Externý odborník	Poverený pracovník OÚ
Fundraising				Spolupracuje	Vykonáva
Identifikácia	Schvaľuje		Navrhuje	Spolupracuje	Vykonáva
Príprava				Spolupracuje	Vykonáva
Financovanie	Schvaľuje		Hodnotí		Vykonáva
Kontraktácia		Vykonáva			Spolupracuje
Implementácia				Spolupracuje	Vykonáva
Monitorovanie	Schvaľuje		Hodnotí	Spolupracuje	Vykonáva
Korekcia	Schvaľuje		Navrhuje	Spolupracuje	Vykonáva

4.3. Stručný popis komunikačnej stratégie

Komunikačná stratégia obce Svätuš vo vzťahu k PHRSR je súčasťou celkovej komunikačnej stratégie obce. Samotná realizácia PHRSR je súčasťou rozvojových aktivít obce, ktoré majú zlepšiť kvalitu života jeho občanov a preto je samozrejmé, že nie je možné komunikovať realizáciu PHRSR separovane, ale v kontexte ostatných aktivít obce. Okrem obyvateľov sú cieľovou skupinou aj organizácie pôsobiace na území obce, vrátane podnikateľských subjektov, ktoré sú organickou súčasťou ekonomického a spoločenského života obce. Hlavným cieľom komunikačnej stratégie je komunikácia s cieľovými skupinami a

dosiahnutie stavu, aby bol každý občan o všetkých súvislostiach, ktoré pre neho z PHRSR a jeho realizácie vyplynú, informovaný včas, v dostatočnom rozsahu a primeranou formou. Hlavným komunikačným kanálom je webstránka obce.

Najdôležitejším nástrojom komunikácie vo vzťahu k realizácii PHRSR sú "Materiály na rokovanie obecného zastupiteľstva". Tieto sú ešte pred rokovaním zverejňované v plnom znení na web stránke obce. Počas obdobia realizácie PHRSR minimálne 1 krát ročne bude predkladaný na rokovanie obecného zastupiteľstva materiál "Hodnotenie plnenia PHRSR za príslušný rok" a tiež materiál " Návrh akčného plánu PHRSR na nasledujúci dvojročný cyklus". Obecné zastupiteľstvo takisto schvaľuje financovanie jednotlivých projektov, takže prostredníctvom materiálov na rokovanie zastupiteľstva sa k cieľovej skupine dostanú aj informácie o príprave a realizácii konkrétnych aktivít -projektov.

Tabuľka č.13: komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR

P.č.	Časový rámec	Miesto	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	10/2023	OÚ Svätuš	občania	Materiál na rokovanie OZ	Strategická časť PHRSR	Návrh strategickej časti PHRSR	Uznesenie OZ
2.	11/2023	OÚ Svätuš	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Dokument PHRSR	Návrh dokumentu PHRSR	PHRSR obce Svätuš
3.	09/2024	OÚ Svätuš	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Akčný plán na roky 2025-2026	Metodika spracovania PHRSR	Návrh akčného plánu
4.	03/2025	OÚ Svätuš	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Vyhodnotenie plnenia PHRSR za rok 2024	Kontrola, hodnotiaci správa	Monitorovacia správa č.1, uznesenie OZ
5.	03/2026	OÚ Svätuš	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Vyhodnotenie plnenia PHRSR za rok 2025	Kontrola, hodnotiaci správa	Monitorovacia správa č.2, uznesenie OZ
6.	09/2026	OÚ Svätuš	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Akčný plán na roky 2027-2028	Metodika spracovania PHRSR	Návrh akčného plánu
7.	03/2027	OÚ Svätuš	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Vyhodnotenie plnenia PHRSR za rok 2026	Kontrola, hodnotiaci správa	Monitorovacia správa č.3, uznesenie OZ
8.	03/2028	OÚ Svätuš	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Vyhodnotenie plnenia PHRSR za rok 2027	Kontrola, hodnotiaci správa	Monitorovacia správa č.4, uznesenie OZ
9.	09/2028	OÚ Svätuš	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Akčný plán na roky 2028-2029	Metodika spracovania PHRSR	Návrh akčného plánu
10.	03/2029	OÚ Svätuš	občania	Materiál na rokovanie OZ	Vyhodnotenie plnenia PHRSR za rok 2028	Kontrola, hodnotiaci správa	Monitorovacia správa č.5, uznesenie OZ
11.	03/2030	OÚ Svätuš	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Vyhodnotenie plnenia PHRSR za rok 2029	Kontrola, hodnotiaci správa	Monitorovacia správa č.6, uznesenie OZ
12.	03/2031	OÚ Svätuš	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Vyhodnotenie plnenia PHRSR za rok 2030	Kontrola, hodnotiaci správa	Monitorovacia správa č.7, uznesenie OZ

4.4. Systém monitorovania a hodnotenia

Monitorovanie. Cieľom monitoringu je získať prehľad o tom ako sa plnia opatrenia a jednotlivé aktivity a ako naplňujú ciele stanované v PHRSR. Proces monitorovania PHRSR sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PHRSR až do ukončenia jeho platnosti a to na úrovni projektov. Na úrovni programu sa pripravuje súhrnná monitorovacia správa za príslušný rok. Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú údaje z plánovaných a dosiahnutých ukazovateľov výstupu, výsledku a dopadu jednotlivých projektov (uvedené vo Formulári P2). Výstupom monitorovania je **Monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom**. Za prípravu monitorovacej správy za projekt je zodpovedný určený pracovník obecného úradu a za celkovú monitorovaciu správu je zodpovedný zástupca starostu. Výsledky monitorovania sú podkladom pre hodnotenie vykonávané na úrovni programu. Cieľom monitorovania je získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení na zmenu negatívneho vývoja, spôsobu realizácie, definovanie a prijatie korekčných opatrení.

Korekcie. Obec jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky partnerov, poslancov a verejnosti. Na základe týchto pripomienok a hodnotenia splnenie PHRSR za predchádzajúci rok sa spracuje jeho prípadná aktualizácia.

Hodnotenie plnenia PHRSR je činnosť, ktorá na základe monitorovania vymenuje vplyvy jednotlivých častí strategického plánu pre ďalší rozvoj obce, vyhodnotia sa dosiahnuté výsledky a dosahy realizovaných opatrení. Hodnotenie sa bude vykonávať raz ročne najneskôr do 30. marca za predošlý rok. Výstupom hodnotenia je Hodnotiaca správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom, ktorá hodnotí pokrok k dosiahnutiu stanovených cieľov jednotlivých prioritných oblastí. Vstupnými údajmi pre prípravu tejto správy sú výsledky monitorovania - monitorovacie správy jednotlivých projektov realizovaných v rámci programu. V zmysle § 12 písmeno b) Zákona NR SR č. 309/2014 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon 539/ 2008 Z.z. opodpore regionálneho rozvoja sa hodnotenie plnenia PHRSR do 31. mája zasiela príslušnému vyššiemu územnému celku.

Tabuľka č.14: Plán hodnotenia realizácie PHRSR obce Svätuš

Typ hodnotenia	Vykonať prvý krát	Dôvod/ periodicita
Strategické hodnotenie	Najskôr v roku 2026	Podľa rozhodnutia starostu a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR	2025 -2032	Každoročne v zmysle príslušných ustanovení Zákona NRSR 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov v termíne do konca 3. mesiaca príslušného roku.
Tematické hodnotenie časti PHRSR	2026	Téma hodnotenia: ak bola téma identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		Pri značnom odklone od stanovených cieľov alebo zmene stanovených cieľov jednotlivých prioritných oblastí alebo zmene hodnôt ukazovateľov. Pri návrhu na revíziu PHRSR.
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR	2026 , 2030	Aktualizácia PHRSR sa očakáva v zmysle Metodiky pre spracovanie PHRSR každé 3-4 roky.
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti		Na základe rozhodnutia primátora v zmysle príslušných predpisov, na základe rozhodnutia kontrolného orgánu obce, na základe podnetu poslancov, na základe protokolu Národného kontrolného úradu SR, na základe správy auditu....
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	2032	Na základe rozhodnutia starostu o príprave PHRSR obce Svätuš pre programové obdobie 2031-2038.

4.5. Akčný plán na obdobie dvoch nasledujúcich rokov

Súčasťou realizačnej časti PHSR je aj akčný plán spracovaný na obdobie dvoch rokov (n+2), v prípade PHRSR obce Svätuš sú to roky 2024-2025. Akčný plán je krátkodobý vykonávací plán na implementáciu naplánovaných aktivít a opatrení prostredníctvom konkrétnych projektov. Je zoradený podľa oblastí, priorít a opatrení. Ku každému je priradený garant ktorého úlohou je zabezpečiť realizáciu navrhnutých aktivít. Garant bude zodpovedný za začlenenie finančných požiadaviek na realizáciu aktivít do rozpočtu obce, komunikáciu s externými partnermi pri realizácii aktivít, realizáciu aktivít v kompetencii

samosprávy a zabezpečenie všetkých potrebných dokumentov, podkladov k monitoringu a hodnoteniu, k aktualizácii strategického dokumentu.

Tabuľka č.15: Akčný plán na roky 2024-2025

Akčný plán na roky 2024-2025					
Číslo proj.	Názov projektu /aktivity	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
1.1.1	Propagácia obce a jej okolia (publikácia, informačné tabule...)	2024	Obec Svätuš	VÚC	Počet publikácií, informačných tabúl...
1.2.1	Vyčlenenie/výstavba trhového miesta na ambulantný predaj a predaj miestnych a regionálnych produktov	2025	Obec Svätuš	obec	Vyčlenená plocha pre ambulantný predaj
3.1.2	Výstavba vodovodu 2. etapa	2024	Obec Svätuš	EÚ+ŠR+obec	Dĺžka vodovodnej siete

5. FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť PHRSR obce Svätuš obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení. Táto časť obsahuje:

- identifikáciu možných zdrojov financovania zabezpečenia realizácie PHRSR a indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHRSR,
- model viaczdrojového financovania na úrovni jednotlivých projektov,
- systém hodnotenia pre výber projektov

5.1. Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHRSR

Identifikácia možných zdrojov financovania. Zdroje financovania realizácie PHRSR sa členia v závislosti od dostupnosti na dve základné kategórie:

1. Hlavné zdroje financovania

A. Verejné zdroje

- štátny rozpočet vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev (dotačné tituly jednotlivých rozpočtových kapitol ministerstiev, príp. Úradu Vlády SR),
- štátne účelové fondy (Envirofond, Štátny fond rozvoja bývania...),
- rozpočet vyšších územných celkov (KSK),
- rozpočet obcí a miest (vlastné zdroje),

B Iné zdroje

- prostriedky fyzických osôb,
- prostriedky právnických osôb,
- úvery,
- príspevky medzinárodných organizácií,
- prostriedky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi (Nórsky finančný mechanizmus, bilaterálne dohody, Švajčiarsky finančný mechanizmus)
- iné prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

2. Doplnkové zdroje financovania

- finančné prostriedky z Európskej únie, v programovom období 2021-2027 tzv. európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF), určené hospodársky zaostalým regiónom, ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň Európskej únie a regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia.

5.2. Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov

Financovanie väčšiny projektov v rámci realizácie PHRSR obce Svätuš bude viaczdrojové. Štruktúra zdrojov bude závisieť od aktuálnej finančnej situácie mesta a od dostupnosti doplnkových zdrojov financovania. Financovanie sa bude opierať predovšetkým o rozpočet mesta, finančné zdroje partnerov, zdroje EÚ, zdroje zo štátneho rozpočtu SR, prípadne bankové úvery. Finančné rozpočty jednotlivých projektov budú stanovené kvalifikovaným odhadom, prípadne na základe cien vychádzajúcich z výkazov-výmerov stavebných rozpočtov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých projektov sa bude prihliadať na ich prioritu a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj mesta na základe vypracovaného hodnotiaceho systému.

Tabuľka č.16 Model viaczdrojového financovania PHRSR obce Svätuš – intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie							
Projektový zámer	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ	štát	VÚC	obec	Iné	
1.1.1	10 000	0	0	10 000	0	0	0
1.1.2	1 000	0	0	0	1 000	0	0
1.1.3	6 000	0	0	0	6 000	0	0
1.2.1	25 000	20 000	5 000	0	0	0	0
2.1.1	125 000	100 000	25 000	0	0	0	0
2.2.1	2 000	0	0	0	2 000	0	0
3.1.1	150 000	120 000	30 000	0	0	0	0
3.1.2	225 000	180 000	45 000	0	0	0	0
3.2.1	3 000	0	0	0	3 000	0	0
3.3.1	375 000	300 000	75 000	0	0	0	0
3.3.2	200 000	160 000	40 000	0	0	0	0
3.3.3	50 000	40 000	10 000	0	0	0	0
SPOLU	1 172 000	920 000	230 000	10 000	12 000	0	0

5.3. Systém hodnotenia a zaradovania projektov do financovania

Pri schvaľovaní financovania jednotlivých projektov PHRSR sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj mesta. Projekty sa budú hodnotiť na základe 5 stupňov priority:

1. Najvyšší stupeň priority – ide o projekty, ktoré vyplývajú priamo z legislatívy a projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu.

2. Vysoký stupeň priority – ide o projekty s oporou vo všeobecnom záväznom nariadení mesta, koncepčných materiáloch mesta a investičné projekty s ukončenou prípravnou fázou (právoplatné stavebné povolenie, ukončené verejné obstarávanie). Ďalej do tejto kategórie

sú zaradené aj projekty verejno-súkromného partnerstva pri využití modelov spolupráce napr. pri bytovej výstavbe.

3. Stredný stupeň priority – ide o projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o doplnkové zdroje financovania to znamená že majú oporu v programovej štruktúre operačných programov a prioritných osí EŠIF.

4. Nižší stupeň priority – ide o projekty, ktoré sa nachádzajú v zásobníku projektov, sú bez ukončenej prípravnej fázy (bez projektovej dokumentácie, bez stavebného povolenia) a tiež neinvestičné projekty v štádiu zámeru.

5. Najnižší stupeň priority – ostatné projekty.

Tabuľka č.17: Hodnotiace kritériá pre výber projektov

Kategóri a priority	Stupeň priority	Hodnotiace kritérium – popis podmienok pre zaradenie do kategórie
1.	Najvyšší	- Projekty vyplývajúce zo zákona alebo - z podmienok aproximácie práva EÚ. - Projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu. Pre zaradenie do stupňa Najvyššej priority je podmienka splnenia aspoň jednej z podmienok.
2.	Vysoký	- Projekty vyplývajúce a podporené v rámci VZN obce Svätuš alebo v koncepciou v danej oblasti. - Investičné projekty s právoplatným stavebným povolením, ukončeným verejným obstarávaním. - Projekty verejno-súkromného partnerstva, v ktorých prípravnú a realizačnú fázu zabezpečuje investor. Pre zaradenie do stupňa Vysokej priority je podmienka splnenia aspoň jednej z uvedených podmienok.
3.	Stredný	Projekty investičného a neinvestičného charakteru, ktoré majú možnosť uchádzať sa o doplnkové zdroje financovania alebo cudzie zdroje financovania.
4.	Nižší	- Projekty investičného charakteru, ktoré sa nachádzajú v zásobníku projektov bez projektovej dokumentácie (bez stavebného povolenia, verejného obstarávania). - Projekty neinvestičného charakteru v štádiu zámeru
5.	Najnižší	Ostatné projekty

Hodnotenie projektov a revízia prideleného stupňa priority sa uskutoční každoročne v čase prípravy rozpočtu obce Svätuš na nasledujúce rozpočtové obdobie.

ZÁVEREČNÁ ČASŤ

Tabuľka č.18: Schválenie PHRSR

Schválenie PHRSR	
DOKUMNET Názov dokumentu	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Svätuš roky 2024-2030
Charakteristika	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územno-plánovacej dokumentácie obce.
Metodika	Dokument je štruktúrovaný v súlade s Metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií schválnej uznesením vlády Slovenskej republiky č. 197/2017 zo dňa 26. apríla 2017
SPRACOVANIE Autorský kolektív	Ing. Ervin Petrik, Gabriela Balvirčáková
Obdobie spracovania	02/2023 - 11/2023
Riadiaci tím	Michal Širochman – starosta obce Svätuš Gabriela Gorejová – poslankyňa obecného zastupiteľstva Róbert Širochman - poslanec obecného zastupiteľstva
PREROKOVANIE Orgány samosprávy Verejné pripomienkovanie Posudzovanie SEA	Obecné zastupiteľstvo obce Svätuš
SCHVÁLENIE Dátum schválenia	